

7. Elektronický prodej

Během roku 2022 uskutečnila elektronický prodej čtvrtina tuzemských podniků a tyto prodeje tvořily více než 30 % veškerých podnikových tržeb v tomto roce. Od roku 2005, kdy začal ČSÚ tento ukazatel sledovat, se tržby z elektronických prodejů na celkových tržbách podniků zvýšily více než čtyřnásobně. Tuzemské podniky s 10 a více zaměstnanci prodávají častěji přes webové stránky či mobilní aplikace než pomocí elektronické výměny dat (EDI), nicméně tržby firem získané elektronickou výměnou dat jsou dlouhodobě vyšší. V roce 2022 byly, oproti tržbám z webových prodejů, vyšší přibližně 2,3krát.

Pozn.: otázky v této kapitole se vztahují k roku předcházejícímu šetření, tj. zde konkrétně k roku 2022

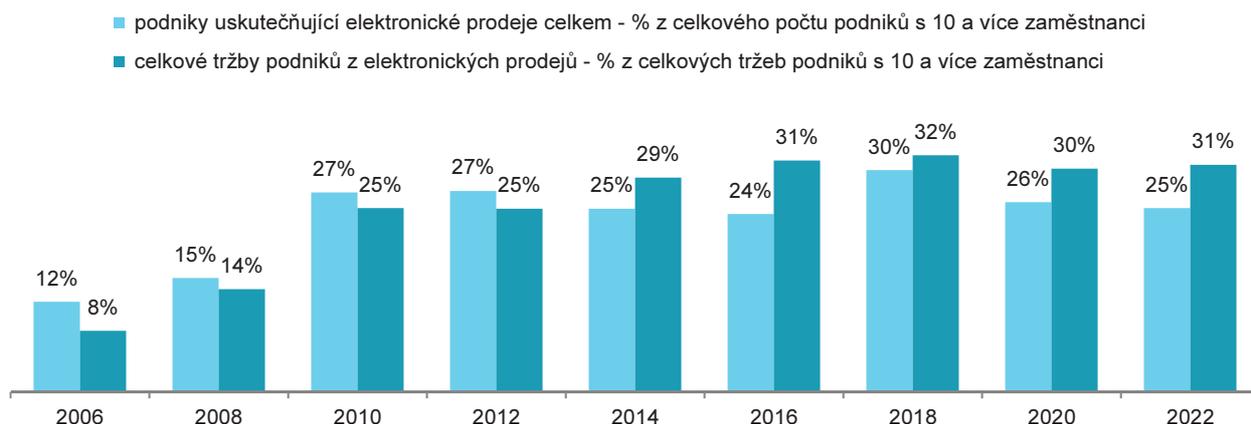
Hlavní zjištění

- V roce 2022 **prodala elektronickou cestou** (přes internet nebo jinou počítačovou síť) nějaké zboží či službu čtvrtina podniků s deseti a více zaměstnanci v Česku. **Tržby z těchto elektronických prodejů** se na celkových tržbách podniků s 10 a více zaměstnanci podílely bezmála 31 %. Možnost elektronického prodeje využívají nejvíce velké podniky, v roce 2022 touto cestou prodávala více než polovina z nich (52%). Mezi malými podniky to byla cca pětina (22 %) a mezi středními necelá třetina (31 %).
- V roce 2022 elektronicky prodávala v rámci EU27 pětina podniků, tuzemských podniků bylo 25 %. V tomto ukazateli dominují podniky ve Švédsku a v Dánsku, kde cca 35 % podniků uvedlo, že v roce 2022 prodalo nějaké zboží či službu přes internet nebo jinou počítačovou síť.
- V roce 2022 se na celkových tržbách podniků s 250 a více zaměstnanci podílely elektronické prodeje 42 %. V případě malých podniků s 10 až 49 zaměstnanci to bylo 6 % a u středních podniků 30 %.
- V podílu tržeb z realizovaných elektronických prodejů se firmy s 10 a více zaměstnanci v Česku za rok 2022 umístily v rámci zemí EU27 **na prvním místě**. Tržby českých podniků z elektronických prodejů byly za rok 2022 na úrovni 31 %, průměr za EU27 činil 18 %. Druhé a třetí nejvyšší relativní podíly tržeb z prodejů uskutečněných elektronickou cestou měly v roce 2022 podniky v Dánsku a v Irsku (cca 29 %), nejmenší podíl e-prodejů na celkových tržbách vykázaly podniky v Bulharsku (6 %) a v Řecku (7 %).
- **Více než deseti procenty na celkových tržbách** se v roce 2022 **podílely elektronické prodeje** u 17,5 % tuzemských podniků s více než 10 zaměstnanci. Do této skupiny firem dlouhodobě častěji spadají velké podniky s více než 250 zaměstnanci (v roce 2022 toto kritérium naplnilo 41,5 % velkých podniků, ale např. jen 16 % malých firem nebo 21 % středně velkých subjektů) a z hlediska převažující ekonomické činnosti jde nejčastěji o podniky působící **v cestovním ruchu**. V roce 2022 splňovalo toto kritérium 65 % cestovních agentur a kanceláří a 66 % firem poskytujících ubytování.
- Podíl podniků prodávajících zboží a/nebo služby **přes webové stránky nebo mobilní aplikace je dlouhodobě vyšší** než podíl podniků prodávajících zboží a/nebo služby **pomocí elektronické výměny dat (EDI)**. Přes web nebo aplikace prodávala v roce 2022 v Česku pětina podniků s 10 a více zaměstnanci (21 %), pomocí elektronické výměny dat 7 % podniků.
- Opačná je situace týkající se podílu **tržeb** z těchto elektronických prodejů. Tržby z prodejů uskutečněných přes webové stránky tvořily 9 % celkových podnikových tržeb v roce 2022, zatímco tržby získané elektronickou výměnou dat tvořily více než 21 % celkových podnikových tržeb.
- Přibližně na úrovni průměru EU27 (20 %) je Česko v podílu firem, které prodávaly přes webové stránky nebo mobilní aplikace. První příčka patřila v tomto ukazateli podnikům v Litvě, kde v roce 2022 využilo prodeje přes web 37 % podniků s deseti a více zaměstnanci. Nejméně často přes web prodávaly podniky v Rumunsku, kde takto činila cca desetina tamních podniků. Pomocí EDI prodávaly v rámci EU27 nejčastěji podniky v Dánsku a ve Švédsku, v každé z těchto zemí více než 14 % podniků. V Česku to bylo 7 % podniků a průměr za EU27 byl 6 % podniků.
- Elektronický prodej přes EDI uskutečňují především velké podniky, v roce 2022 tímto způsobem prodávalo zboží či služby 38 % velkých, ale pouze 4 % malých firem. Z odvětvového pohledu je uskutečňování elektronického prodeje pomocí EDI **dlouhodobě nejvíce rozšířeno v automobilovém průmyslu (CZ NACE 29)**. V roce 2022 tímto způsobem prodávala téměř polovina podniků (48 %) v tomto odvětví. Ve zpracovatelském průmyslu jsou prodeje prostřednictvím EDI, kromě automobilového průmyslu, poměrně časté ještě v potravinářství, nejvíce v odvětví **výroba nápojů (CZ NACE 11)**, kde pomocí EDI

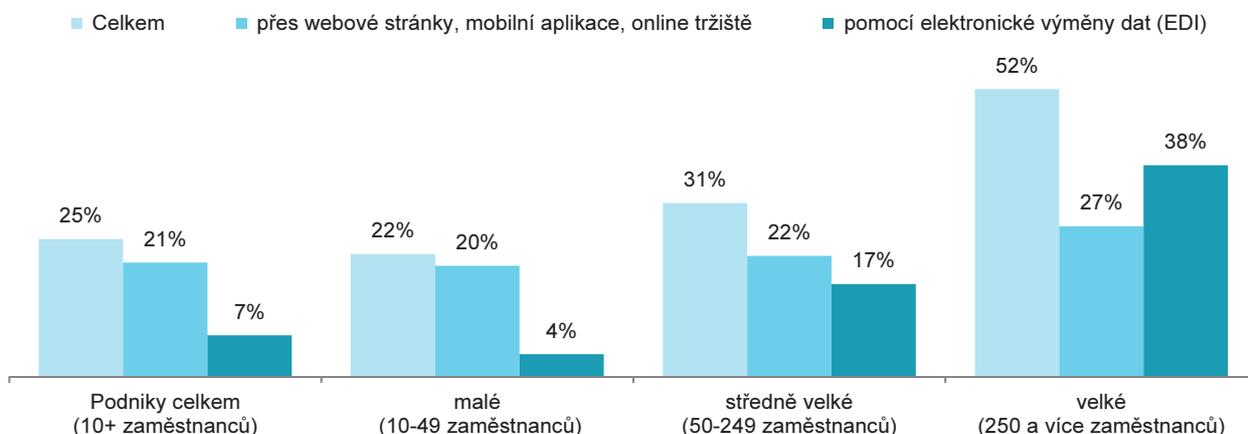
prodávalo 41 % podniků, ve **výrobě potravin** (CZ NACE 10) to bylo 25 % firem. Z odvětví služeb je prodej pomocí EDI rozšířen nejvíce ve **velkoobchodě** (CZ NACE 46: 18 % podniků).

- Detailnější údaje o online prodeji uskutečněném přes webové stránky nebo mobilní aplikace naleznete v kapitole č. 8 této publikace. Zde pouze stručně zmíníme, že prodej přes web nebo přes aplikace převažuje prakticky ve všech odvětvích, především v sektoru služeb. Nejvýrazněji je to vidět například u cestovních agentur a kancelářích, v ubytování, stravování a pohostinství, ve stavebnictví či v sekci CZ NACE J nazvané Informační a komunikační činnosti a v maloobchodě. Ve většině odvětví zpracovatelského průmyslu naopak převažuje prodej pomocí EDI, nejvýrazněji v již zmíněném automobilovém průmyslu.
- Jak bylo zmíněno dříve, jsou tržby z prodejů přes webové stránky nebo mobilní aplikace výrazně nižší než tržby podniků získané elektronickou výměnou dat. Situaci nejlépe ilustruje příklad elektronického průmyslu (CZ NACE 26), kdy webové prodeje v tomto odvětví uskutečňovalo 16 % podniků a prostřednictvím EDI 13 % firem, oba typy prodejů byly tedy podobně časté. Tržby z webových prodejů za rok 2022 tvořily ale v tomto odvětví jen 1,4 % z celkových tržeb, zatímco tržby získané elektronickou výměnou dat tvořily ve stejném roce 74 % z jejich celkových tržeb.
- **Nejvyšší tržby z prodejů uskutečněných pomocí elektronické výměny dat** vykázal v roce 2022 právě již zmíněný **elektronický průmysl**, tedy výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (74% podíl na celkových tržbách podniků v tomto odvětví). S velkým odstupem pak následují podniky v elektrotechnickém průmyslu (CZ NACE 27: 43 % z celkových tržeb) nebo v automobilovém průmyslu (CZ NACE 29: 36 % z celkových tržeb).

Graf 7.1: Elektronický prodej v podnicích v ČR

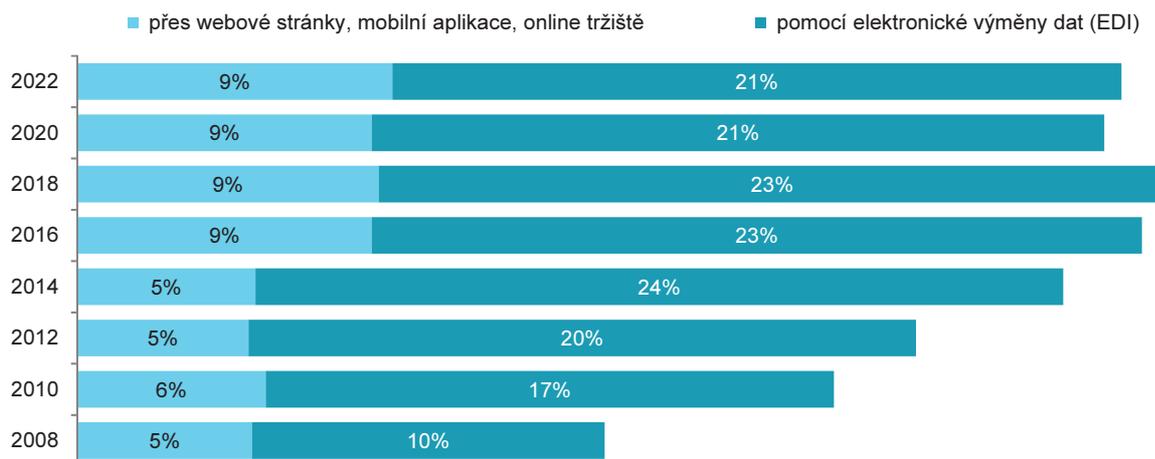
Graf 7.2: Podniky v ČR uskutečňující elektronické prodeje; 2022

% z celkového počtu podniků v dané velikostní skupině

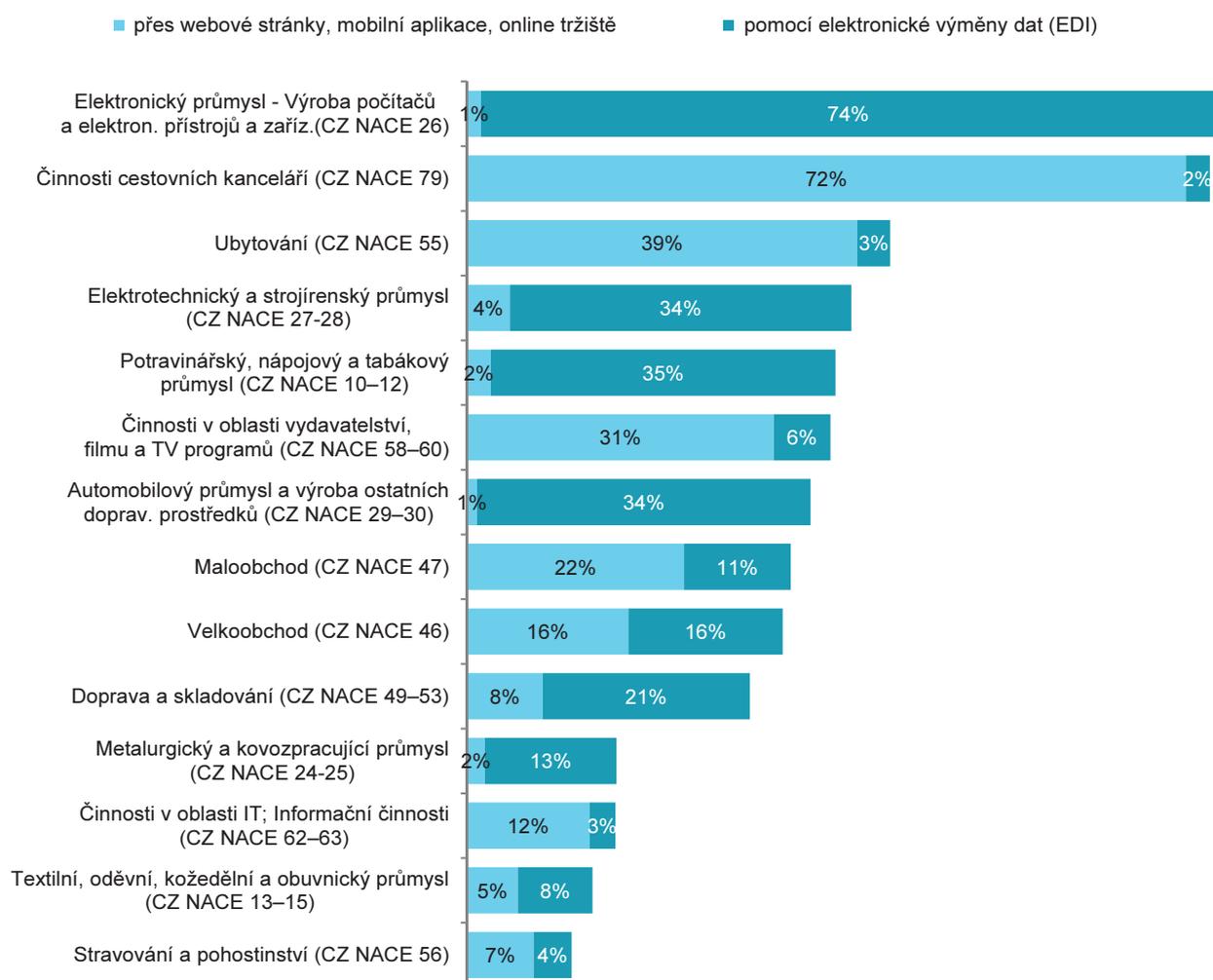
Zdroj: Český statistický úřad, 2023

Graf 7.3: Tržby z elektronických prodejů v podnicích v ČR podle použité sítě

% z celkových tržeb podniků s 10 a více zaměstnanci v daném roce

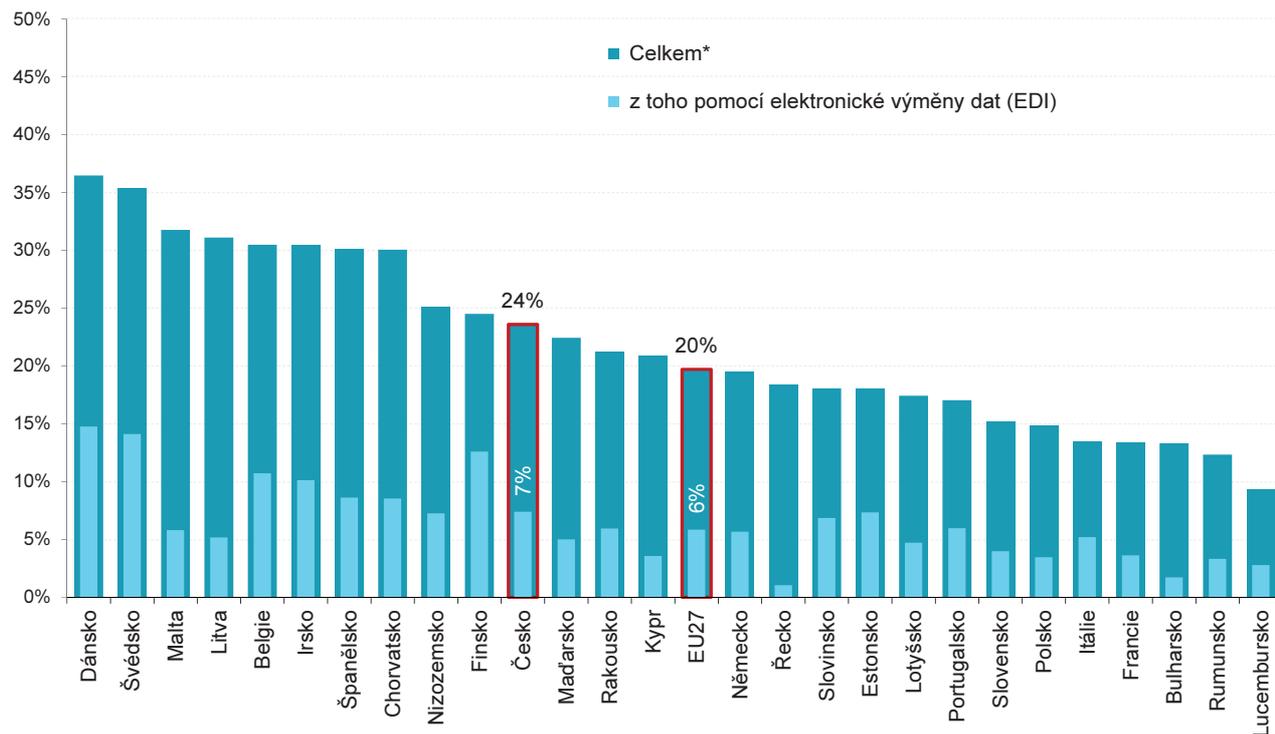
Graf 7.4: Tržby z elektronických prodejů v podnicích v ČR podle vybraných odvětví a použité sítě; 2022

% z celkových tržeb podniků s 10 a více zaměstnanci v daném roce

Zdroj: Český statistický úřad, 2023

Graf 7.5: Podniky v zemích EU27 uskutečňující elektronické prodeje; 2022

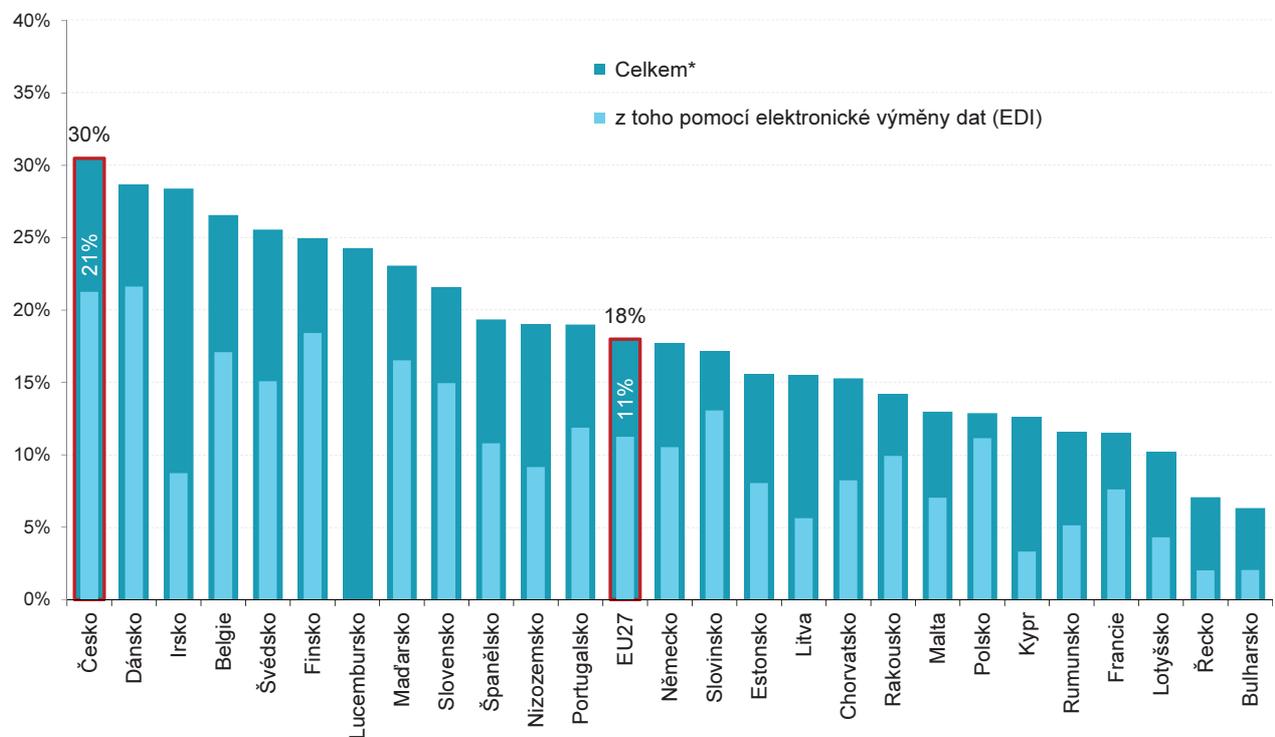

* podniky dané země, které měly v průběhu roku 2022 tržby z elektronických prodejů

% z celkového počtu podniků s 10 a více zaměstnanci v dané zemi

zdroj dat: Eurostat, prosinec 2023

Graf 7.6: Tržby podniků v zemích EU27 z uskutečněných elektronických prodejů; 2022

* tržby podniků dané země, které měly v průběhu roku 2022 tržby z elektronických prodejů uskutečněných prostřednictvím počítačových sítí, na jejich celkových tržbách v roce 2022

% z celkových tržeb podniků s 10 a více zaměstnanci v dané zemi

zdroj dat: Eurostat, prosinec 2023